

Sannolikhetssteori, MSG110

Övningsentamen

Författad av: Johan Tykesson
Text på två sidor.

- (3 poäng) Till ett nytt bostadsområde skall 100 familjer flytta in. Sannolikheten att en familj har 0 bilar är $1/4$, sannolikheten för 1 bil är $1/2$ och sannolikheten för 2 bilar är $1/4$. Beräkna approximativt sannolikheten att det räcker med 110 parkeringsplatser i området.
- (4 poäng) Antag att man har tre bollar blandade i en urna. Man drar slumpmässigt en boll med återläggning, tre gånger. Låt Y vara antalet olika bollar man får upp under de tre dragningarna (dvs, $Y = 3$ om varje boll dras en gång, $Y = 1$ om samma boll dras varje gång, och $Y = 2$ annars). Beräkna väntevärdet för Y .
- (1+2+2 poäng) Låt $\theta \in [0, 1]$ vara en parameter. Antag att den 2–dimensionella slumpvariabeln (X, Y) har sannolikhetstäthet

$$f(x, y) = 9(1 - \theta)x^2y^2 + 2\theta x,$$

för $x, y \in [0, 1]$ och $f(x, y) = 0$ annars.

- Visa att $f(x, y)$ faktiskt är en sannolikhetstäthet.
  - Visa att X och Y är oberoende om $\theta = 0$ eller $\theta = 1$, men beroende för övriga θ .
  - I fallet $\theta = 1$, beräkna (till exempel med faltning) sannolikhetstätheten för $X + Y$.
- (2+2 poäng) En fiskare skall gå och fiska. Han väljer mellan två sjöar: sjö A och sjö B . Med sannolikhet $1/4$ går han till A , med sannolikhet $3/4$ går han till B . Om han fiskar i A så blir antalet fångade fiskar Poissonfördelat med parameter 2. Om han fiskar i B så blir antalet fångade fiskar Poissonfördelat med parameter 1.
    - Vad är sannolikheten att han inte får någon fisk?
    - Efter fisketuren får vi reda på att han inte lyckades fånga någon fisk. Beräkna den betingade sannolikheten att han gick till sjö A givet denna information.
  - (2+2 poäng) I ett normalfördelat stickprov med 9 oberoende observationer har man beräknat stickprovsmedelvärdet till $\bar{x} = 5$ och stickprovsstandardavvikelsen till $s = 1$. Vi betecknar det okända väntevärdet i normalfördelningen med μ .
    - Beräkna ett 95% två-sidigt konfidensintervall för μ .
    - Betrakta nollhypotesen $H_0 : \mu = 5.1$ och den alternativa hypotesen $H_1 : \mu \neq 5.1$. Kan H_0 förkastas på signifikansnivå $\alpha = 0.05$? Kan H_0 förkastas på signifikansnivå $\alpha = 0.01$?

6. (3 poäng) Den diskreta slumpvariabeln X antar värdet 0 med sannolikhet $1 - p$ och värdet 1 med sannolikhet p . Antag vi får ett stickprov $(x_1, x_2, x_3) = (0, 1, 1)$ från X . Beräkna maximum-likelihood skattningen av p .
7. (2+2 poäng)
Antag att X är exponentialfördelad med parameter 2.
- (a) Beräkna den momentgenererande funktionen för X .
  - (b) Använd den momentgenererande funktionen för att finna ett uttryck för $E(X^n)$ där $n \geq 1$ är ett heltal.
8. (3 poäng) Det gäller att X_1 och X_2 är oberoende och kommer från samma fördelning, med väntevärde μ och varians $\sigma^2 > 0$. Vi får observationer x_1 och x_2 . Någon föreslår att μ skall skattas med $\sqrt{x_1 x_2}$. Visa att denna skattning ej är väntevärdesriktig.

Lycka till!